

KYRKOSTYRELSENS CIRKULÄR

Nr 4/2007
25.1.2007

LAG OM BESTÄLLARENS UTREDNINGSSKYLDIGHET OCH ANSVAR VID ANLITANDE AV UTOMSTÅENDE ARBETSKRAFT (1233/2006)

Allmänt

Lagen om beställarens utredningsskyldighet och ansvar vid anlitande av utomstående arbetskraft trädde i kraft den 1 januari 2007. Lagen gäller också församlingarna när de anlitar utomstående arbetskraft i sin verksamhet. Sådana fall gäller vanligtvis byggande, fastighetsskötsel och transporter, men det krav som lagen ställer omfattar alla situationer där församlingen beställer service som inkluderar en arbetsprestation. Syftet med lagen är att hindra verksamhet som hör till den så kallade gråa ekonomin och är vanlig framför allt inom byggbranschen. I lagen föreskrivs nya krav på beställare som ingår entreprenadavtal eller på annat sätt beställer tjänster som omfattar en arbetsprestation.

Denna presentation tar endast upp de ur församlingarnas synvinkel vanligaste fallen där lagen ska tillämpas. Lagen och regeringspropositionen finns i sin helhet på www.finlex.fi.

När behövs en utredning?

Utredningar ska begäras för alla de arbetsprestationer som ingår i en upphandling. Därmed ska församlingen också kräva utredningar av underleverantörer som huvudentreprenören eller en underleverantör använder för att utföra arbetsprestationerna. Lagen syftar till att hindra att utförare flyr skyldigheter och ansvar genom att dela upp eller skapa kedjor av arbetsprestationer som hör till samma projekt.

Utredningsskyldigheten gäller ändå bara arbetsprestationer som utförs på en gemensam arbetsplats (arbetsplatser som avses i arbetarskyddslagen 738/2002). Därmed medför till exempel avtal om upphandling av färdiga produkter som också kräver installation på platsen utredningsskyldighet endast i fråga om installationsarbetet.

Lagen tillämpas inte om:

- 1) arbetstagarens eller arbetstagarnas arbete fortgår sammanlagt högst 10 arbetsdagar, eller om
- 2) värdet av underleverantörsavtalet utan mervärdesskatt understiger 7 500 euro.

Vid uträkningen av dessa gränsvärden anses arbetet ha fortgått utan avbrott om det baserar sig på flera avtal som utan avbrott eller med endast korta avbrott följer på varandra.

Lagen lämnar utrymme för beställaren att överväga om utredningar behövs ifall beställaren har en grundad anledning att lita på att avtalsparten fullgör sina lagstadgade skyldigheter. Dessa anledningar avgränsas tydligt i lagen och innan man förlitar sig på prövningsrätten bör man kontrollera att de lagliga grunderna uppfylls.

Utredningar som krävs

Det rekommenderas att man redan i anbudsförfrågan eller i motsvarande kontakt nämner att en förutsättning för ett avtal är att utföraren lämnar de utredningar som lagen förutsätter. Utredningarna behöver däremot i allmänhet inte begäras in i samband med offerten, utan först när avtalet ska ingås.

När ett avtal ingås är beställaren skyldig att begära följande utredningar av avtalsparten:

1. Utdrag ur handelsregistret
2. En utredning om huruvida företaget är infört i förskottsuppbörsregistret, arbetsgivarregistret och registret över mervärdesskattskyldiga
3. Ett intyg över betalda skatter eller skatteskuld eller en utredning om att en betalningsplan för skatteskulden har gjorts upp
4. Ett intyg över tecknande av pensionsförsäkringar och över betalning av pensionsförsäkringsavgifter eller en utredning om att en betalningsöverenskommelse har ingåtts för pensionsförsäkringsavgifter som förfallit till betalning
5. En utredning om de centrala anställningsvillkoren eller vilket kollektivavtal som ska tillämpas

Utredningarna får inte vara äldre än tre månader. Om avtalet gäller i över 12 månader, ska utredningar så länge avtalet gäller med 12 månaders mellanrum ges till beställaren.

Skyldighet att lämna uppgifter

Beställaren behöver inte vidarebefordra utredningarna men de ska vid behov visas till den arbetarskyddsmyndighet som övervakar att lagen följs eller på begäran till ett förtroendeombud eller arbetarskyddsombud eller någon motsvarande person som anges i lagen. Lagen föreskriver också skyldighet att på begäran meddela personalens representant om ett avtal som ingåtts om hyrd arbetskraft eller arbetsprestationer via underleverantörer och att ge sådana uppgifter om personalen som ingår i avtalet. Utredningarna ska sparas minst två år efter att det

ingår i avtalet. Utredningarna ska sparas minst två år efter att det avtalade arbetet har avslutats.

Följder vid försummelse av utredningsskyldigheten

För försummelse av utredningsskyldigheten kan beställaren påföras en försum-melseavgift på 1 500–15 000 euro.

KYRKOSTYRELSEN

Risto Junttila

Eero Raatikainen